MJØSBYEN

Attraktive steder og grønne reiser

Hva vet vi om næringsliv og arealbruk i Mjøsbyen pr. nå?

Kunnskapsgrunnlag

- **Bakgrunn og sammenhenger, planer og målsetninger**
- **Befolkning** - utvikling, sammensetning, fritidbefolkning/ studenter og flyttestrømmer (egen rapport)
- **Boliger** – utvikling, behov og planer
- **Næringsliv** - sysselsetting/arb.plassutvikling, typer og plassering – ABC, handel (egen rapport ?)
- **Arealbruk** – bolig- og næringsområder, dyrkamark, landskap/verneområder, friluftsområder, kommunale planer
- **Transport og samferdsel** (veg, bane og trafikkutvikling)
- **Reisevaner** (egen rapport) **og pendling**

www.mjosbyen.no – kopling kart i InnlandsGIS

Utfordringer fra oppstartsamlingen:

- Utnytte kompetansemiljøene
- Utvikling av kunnskapsbedrifter
- Varierte og attraktive arbeidsplasser
- Rekruttering av kompetanse
- Utdanningsnivå i Mjøsbyen
- Manglende næringsutviklingssamarbeid
- «Drenering» til arbeidsmarkedet i Oslo
- Næringer med lav verdiskaping -> næringer med «høy» verdiskaping

Utfordringer forts:

- Vilje til vekst – er vi for fornøyd?
- Finansiering – manglende investorinteresse?
- Lokalisering av statlige/offentlige arbeidsplasser, balansert utvikling?
- Reiselivstilbud til nye fritidsinnbyggere

Innspill til tema i en felles strategi:

Fra dialogsamling 2:

- Strategi for lokalisering av næringsområder – rett virksomhet på rett sted
- Etablere klynger
- Unngå konkurranse mellom kommunene om nærings- og handelsetableringer gjennom bedre samordning
- Beholde høykompetansearbeidsplasser
- Lokalisering av kompetansearbeidsplasser

Viktige tema forts:

- Styrke transporttilbudet for å sikre rekruttering av arbeidskraft
- Handelsetableringer utenfor sentrumsområdene (bilbasert)
- Næringsutvikling basert på fritidsbebyggelse
- Tilrettelegging for godstransport og varelevering

Forskjeller i næringsstruktur mellom Mjøsbyen og Norge:

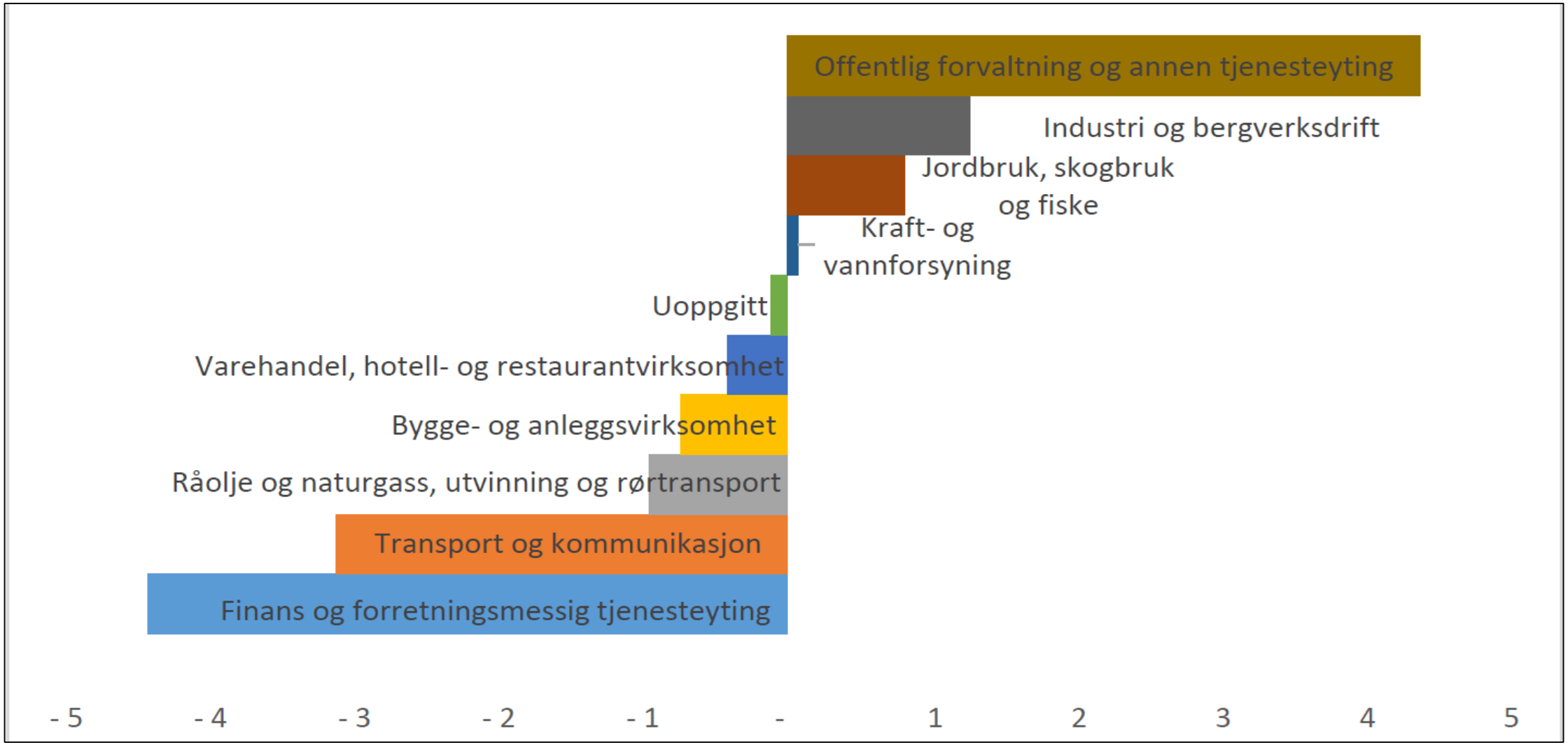

Næringsstruktur og lokale spesialiseringer*

- 40% av arbeidsplassene er i offentlig sektor (29% landssnitt)
- 45% i privat tjenesteyting (2/3 husholdn. og 1/3 produksjonsrettet)
- 15 % i industri, primærnæring, el-forsyning mv.

Hamar – administrasjons-, finans- og servicekommune
Lillehammer og **Elverum** – offentlig administrasjon og forsvar
Gjøvik – offentlig adm, undervisning
Ringsaker og **Vestre Toten** – landbruks- og industrikommuner
Løten, **Stange** og **Østre Toten** – landbrukskommuner
(+ bygg/anlegg Løten, + helse/omsorg Stange, + transport Østre Toten)
Øyer – landbruks- og reiselivskommune (+ bygg/anlegg) ??

*Definert i ØF-notat 04/2014 som en næring mer enn 50% viktigere enn landsgjennomsnittet

MJØSBYEN

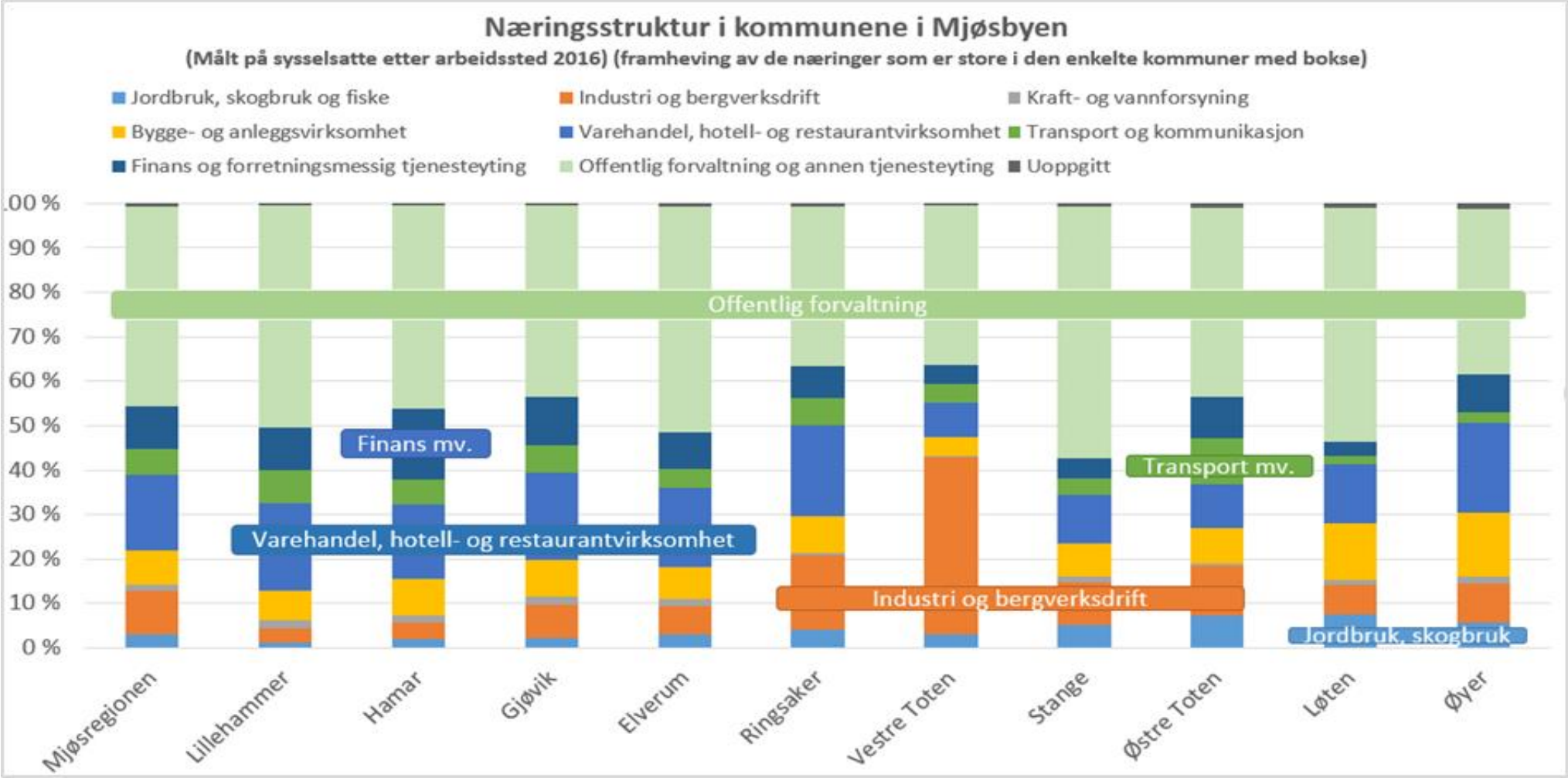
Næringsstruktur i kommunene i Mjøsbyen
(Målt på sysselsatte etter arbeidssted 2016) (framheving av de næringer som er store i den enkelte kommuner med bokse)
Jordbruk, skogbruk og fiske
Industri og bergverksdrift
Kraft- og vannforsyning
Bygge- og anleggsvirksomhet
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet
Transport og kommunikasjon
Finans og forretningsmessig tjenesteyting
Offentlig forvaltning og annen tjenesteyting
Uoppgitt
100 %
90 %
80 %
70 %
60 %
50 %
40 %
30 %
20 %
10 %
0 %
Offentlig forvaltning
Finans mv.
Transport mv.
Varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet
Industri og bergverksdrift
Jordbruk, skogbruk
Mjøsregionen
Lillehammer
Hamar
Gjøvik
Elverum
Ringsaker
Vestre Toten
Stange
Østre Toten
Løten
Øyer

MJØSBYEN

	Hamar	Ringsaker	Løten	Stange	Elverum	Lillehammer	Gjøvik	Østre Toten	Vestre Toten	**Mjøsby-regionen**
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	383	705	163	438	304	200	403	446	270	**3 312**
05-09 Bergverksdrift og utvinning	18	6	0	3	20	28	16	0	11	**102**
10-33 Industri	781	2 370	130	671	845	524	1 149	558	2 417	**9 445**
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	353	74	25	26	131	272	214	25	42	**1 162**
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	1 509	1 069	219	535	702	961	1 414	522	268	**7 199**
45-47 Varehandel, rep av motorvogner	2 544	2 439	206	762	1 529	2 439	2 872	499	382	**13 672**
49-53 Transport og lagring	855	669	30	222	260	561	496	536	222	**3 851**
55-56 Overnattings- og serveringsvirks	517	339	46	77	229	707	522	59	95	**2 591**
58-63 Informasjon og kommunikasjon	430	195	8	131	203	665	651	21	36	**2 340**
64-66 Finansiering og forsikring	719	267	8	18	65	148	269	101	21	**1 616**
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	1 118	448	39	159	409	921	678	207	160	**4 139**
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	1 207	543	18	158	356	719	710	177	43	**3 931**
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	2 202	608	160	331	975	1 757	781	219	208	**7 241**
85 Undervisning	1 374	936	191	650	869	1 414	1 363	554	438	**7 789**
86-88 Helse- og sosialtjenester	3 805	3 080	520	2 474	2 738	3 936	4 092	1 189	1 442	**23 276**
90-99 Personlig tjenesteyting	1 230	344	47	198	363	766	501	237	171	**3 857**
00 Uoppgitt	63	70	16	42	54	80	85	37	32	**479**
Sum	**19 108**	**14 162**	**1 826**	**6 895**	**10 052**	**16 098**	**16 216**	**5 387**	**6 258**	**96 002**

Kilde: Østlandsforskning på grunnlag av SSB

MJØSBYEN

Sysselsatte i Mjøsbyen	2015	2016	Endring 2015-2016
Kommunale tjenester	21 246	21 422	176
Statlige tjenester	13 994	14 063	69
Varehandel	11 327	11 331	4
Private tjenester	9 249	9 261	12
Forretningsmessige tjenester	7 988	8 090	102
Bygg og anlegg	7 503	7 679	176
Verkstedindustri	3 707	3 748	41
Hotell og restaurant	3 129	3 225	96
Innenriks transport	2 989	2 954	-35
Post, tele og annen kommunikasjon	2 879	2 805	-74
Metaller	2 572	2 529	-43
Jordbruk	2 590	2 493	-97
Næringsmiddel (ekskl fiskeforedling)	2 366	2 297	-69
Bank og forsikring	1 693	1 603	-90
Trevare	1 495	1 570	75
Kraft og vannforsyning	1 164	1 282	118
Møbler og annen industri	836	875	39
Skogbruk	605	571	-34
Uspesifisert næring	789	565	-224
Øvrige næringer	1 096	1 089	-7
Totalt	**99 217**	**99 452**	**235**

Hyttebygging:

Radetiketter	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	(tom)	Totalsum
161 Fritidsbygg(hyttersommerh. ol	**235**	**218**	**210**	**306**	**255**	**340**	**435**	**425**	**600**	**876**		**3900**
Elverum	4	4	1	2	4	4	4	1	17	2		43
Gjøvik	8	4	2	9	14	13	12	8	9	5		84
Hamar	14	13	14	13	11	19	21	10	18	37		170
Lillehammer	16	27	25	43	31	25	29	22	55	90		363
Løten	27	38	29	38	14	31	21	26	38	66		328
Ringsaker	81	49	39	70	87	134	183	191	225	282		1341
Stange	8	10	10	9	7	17	14	11	14	31		131
Vestre Toten		1	1		3	1		3	2			11
Østre Toten	16	13	24	28	6	12	26	13	24	21		183
Øyer	61	59	65	94	78	84	125	140	198	342		1246

Næringsetableringer:

Hvor er nye næringsetableringer lokalisert de siste 10 årene?

Vis i kart!!!

Lokalisering av næringsetableringer etter ABC-prinsippet:

- Rett lokalisering av virksomheter skal bidra til mindre transportarbeid, bedre utnyttelse av kollektivtransporten og mer effektiv arealbruk.

MJØSBYEN

Attraktive steder og grønne reiser